

Kohtuasi C-454/23**Eelotsusetaotluse kokkuvõte vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 98 lõikele 1****Saabumise kuupäev:**

18. juuli 2023

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Dioikitiko Dikastirio Diethnous Prostasias (Küpros)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

19. juuni 2023

Kaebaja:

K.A.M.

Vastustaja:

Küprose Vabariik

Põhikohtuasja ese

Kaebus, millega kaebaja põhikohtuasjas vaidlustab Anatheoritikis Archis Prosfygoni (pagulaskontrolli amet, Küpros) 30. juuli 2019. aasta otsuse peale, millega jäeti rahuldamata tema halduskaebus, mille ta esitas Ypiresia Asylou (varjupaigateenistus, Küpros) 12. aprilli 2019. aasta otsuse peale, millega tühistati tema pagulasseisund, mille varjupaigateenistus talle andis.

Eelotsusetaotluse ese ja õiguslik alus

Direktiivi 2011/95 artikli 14 lõike 4 punkti a tõlgendamine liidu esmase õiguse ja rahvusvahelise õiguse alusel – ELTL artikkel 267

Eelotsuse küsimused

1. Kas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2011. aasta direktiivi 2011/95/EL, mis käsitleb nõudeid, millele kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud peavad vastama, et kvalifitseeruda rahvusvahelise kaitse

saajaks, ning nõudeid pagulaste või täiendava kaitse saamise kriteeriumidele vastavate isikute ühetaolisele seisundile ja antava kaitse sisule (uuesti sõnastatud), artikli 14 lõike 4 punkti a sätteid, milles on ette nähtud, et pagulase pagulasseisundi võib tühistada, kui on mõistlik põhjus käsitada teda ohuna tema asukohaliikmesriigi julgeolekule, saab ELTL artikli 78 lõiget 1 ja Genfi pagulasseisundi konventsiooni ning Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklit 18 varjupaigaõiguse kohta arvestades tõlgendada nii, et need lubavad pagulasseisundi tühistada seoses pagulase käitumisega minevikus või eeldatavate tegudega, mille pagulane pani toime enne kaitset andvasse riiki sisenemist, mis leidsid aset kaitset andvast riigist väljaspool ning mis ei kuulu käitumise hulka, mis on pagulasseisundi välistamise alus, arvestades Genfi pagulasseisundi konventsiooni artikli 1F ja direktiivi 2011/95 artikli 12 sätteid välistavate asjaolude kohta, mis määratlevad ammendavalt alused, mille põhjal võib isiku pagulasseisundi välistada?

2. Kui [esimesele küsimusele] vastatakse jaatavalt: kas sellisena tõlgendatult on artikli 14 lõike 4 punkt a kooskõlas harta artikliga 18 ja ELTL artikli 78 lõikega 1, milles on muu hulgas ette nähtud [liidu] teisele õigusele kooskõla Genfi konventsiooniga, mille artiklis 1F ette nähtud välistamisklausel on sõnastatud ammendavalt ning mida tuleb tõlgendada kitsalt?

3. Kuidas tuleb tõlgendada mõistet „ohu riigi julgeolekule“ direktiivi 2011/95/EL artikli 14 lõike 4 punkti a kohaldamise kontekstis, võttes arvesse selle Genfi konventsiooni artikli 33 lõikes 2 ette nähtud mõiste erakordselt kõrget standardit ja raskeid tagajärgi pagulasele, kelle pagulasseisund tühistatakse, ning eelkõige, kas viidatud artikkel võib hõlmata ohu hinnangut seoses kaitset pakkuvasse riiki sisenemisele eelnenud väidetavate tegude või käitumisega? Kas mõiste „ohu riigi julgeolekule“ direktiivi 2011/95/EL artikli 14 lõike 4 punkti a kohaldamise kontekstis võib hõlmata pagulase tegusid ja käitumist, mis ei leidnud aset selles riigis?

Rahvusvahelise õiguse asjakohased sätted

Genfis 28. juulil 1951 allkirjastatud pagulasseisundi konventsioon (edaspidi „Genfi konventsioon“): artikkel 1, F

Liidu õiguse asjakohased sätted ja Euroopa Kohtu praktika

Euroopa Liidu toimimise leping: artikli 78 lõige 1.

Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“): artikkel 18.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/32/EL rahvusvahelise kaitse seisundi andmise ja äravõtmise menetluse ühiste nõuete kohta (ELT 2013, L 180, lk 60): põhjendused 49 ja 50 ja artikli 2 punkt o.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2011. aasta direktiiv 2011/95/EL, mis käsitleb nõudeid, millele kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud peavad vastama, et kvalifitseeruda rahvusvahelise kaitse saajaks, ning nõudeid pagulaste või täiendava kaitse saamise kriteeriumidele vastavate isikute ühetaolisele seisundile ja antava kaitse sisule (ELT 2011, L 337, lk 9): artikli 12 lõige 2 ja artikli 14 lõige 4.

9. novembri 2010. aasta kohtuotsus B ja D (C-57/09 ja C-101/09, EU:C:2010:661); 4. aprilli 2017. aasta kohtuotsus Fahimian (C-544/15, EU:C:2017:255); 14. mai 2019. aasta kohtuotsus M jt (pagulasseisundi tühistamine) (C-391/16, C-77/17 ja C-78/17, EU:C:2019:403); 6. oktoobri 2020. aasta kohtuotsus La Quadrature du Net jt (C-511/18, C-512/18 ja C-520/18, EU:C:2020:791); 6. oktoobri 2021. aasta kohtuotsus W.Ż. (kõrgeima kohtu erakorralise kontrolli ja avalike asjade kolleegium – ametisse nimetamine) (C-487/19, EU:C:2021:798) ja 22. septembri 2022. aasta kohtuotsus Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság jt (C-159/21, EU:C:2022:708).

Riigisisese õiguse asjakohased sätted

2000. aasta seadus pagulaste kohta (Legge in materia di rifugiati, L. 6(I)/2000): artikli 6A lõiked 1, 1A ja 2.

Asjaolude ja menetluse lühiülevaade

- 1 29. detsembril 2018 sisenes kaebaja ebaseaduslikult Küprose Vabariigi territooriumile okupeeritud territooriumite kaudu. 10. jaanuaril 2019 esitas ta rahvusvahelise kaitse taotluse. 18. jaanuaril ja 20. märtsil 2019 viidi kaebajaga läbi vestlused tema taotluse läbivaatamiseks, mille kestel ta oli kinni peetav.
- 2 28. jaanuaril 2019 saatis terrorismivastase võitluse talitus (Küpros) varjupaigateenistusele (Küpros) konfidentsiaalse kirja, milles ta teatas, et taotleja on ohtlik.
- 3 Varjupaigateenistus otsustas taotleja taotluse läbivaatamise lõpus talle pagulasseisundi anda. Varjupaigateenistuse juht lükkas aga tema taotluse tagasi pagulaste seaduse artikli 6A lõike 1 punkti c alusel, mille kohaselt „pagulasseisund tühistatakse, kui varjupaigateenistuse juht [...] leiab, et asjaomane isik kujutab endast mõistlikel põhjustel ohtu Küprose Vabariigi julgeolekule“.
- 4 Eelkõige toodi varjupaigateenistuse otsuses üksikasjalikult välja argumendid, millele kaebaja tugines igas tema varjupaigataotluse etapis, mis olid jagatud kolmeks peamiseks asjaoluks, st: i) taotleja Maroko kodakondsus; ii) tema kui ateisti usutunnistus; ja iii) taotleja väidetav kartus, et teda võidakse Marokosse tagasisaatmise korral taga kiusata, tulenevalt tema ateistiseisundist.

- 5 Pärast taotleja sisemise usaldusvääruse hindamist ja sõltumatu uurimise läbiviimist, et koguda teavet olukorra kohta Marokos seoses usuasjade ja ateistide ja muude vähemuste kohtlemisega ühiskonnas, nõustus varjupaigateenistus taotleja poolt kõikide asjaolude kohta esitatud argumentidega.
- 6 Tuginedes pagulaste seaduse artikli 6A lõike 1 punktile c ning võttes arvesse rahvastikuregistri ja immigratsiooni osakonna kirju ning terrorismivastase võitluse osakonna kirja, milles viidatakse taotlejale kui isikule, keda peetakse ohuks Küprose ühiskonnale ja Küprose Vabariigi julgeolekule, otsustas varjupaigateenistus taotleja pagulasseisundi tühistada.
- 7 Varjupaigateenistuse kiri taotleja taotluse rahuldamata jätmise kohta toimetati taotlejale kätte 16. aprillil 2019.
- 8 Taotleja esitas halduskaebuse Anatheoritiki Archi Prosfygonile (pagulaskontrolli pädev asutus, Küpros), kes tegi otsuse 30. juulil 2019, kinnitades varjupaigateenistuse otsust ja järeldades, et taotleja oli tõendanud, et ta täidab pagulasseisundi usulistel põhjustel tunnustamise tingimusi. Arvestades aga asjaolu, et kaebajat peetakse Küprose ühiskonnale ja Küprose Vabariigi julgeolekule ohtlikuks isikuks, leidis kõnealune amet, et ta ei vääri pagulasseisundi tunnustamist ning järelikult tuleb tema pagulasseisund tühistada pagulaste seaduse artikli 6A lõike 1 punkti c ja 6A lõike 1 tähenduses.
- 9 14. oktoobril 2019 esitas taotleja kaebuse Dioikitiko Dikastirio Diethnous Prostasiasele (rahvusvahelise kaitse halduskohus, Küpros), paludes Anatheoritiki Archi Prosfygoni kõnealuse otsuse tühistada.
- 10 Taotleja, kes oli kinni peetud, vabastati 24. veebruaril 2020, pärast seda, kui Anotato Dikastirio (Küprose kõrgeim kohus) rahuldaskas eelisjärjekorras tema *habeas corpus* taotluse.
- 11 21. aprillil 2021 esitas kaebaja advokaat taotluse määruse tegemiseks ELTL artikli 267 tähenduses, et esitada Euroopa Kohtule mitu eelotsuse küsimust, mis on toodud selle taotluse lisas.

Põhikohtuasja poolte peamised argumendid

- 12 Kaebaja peamine väide on, et Euroopa Kohtule tuleks esitada eelotsusetaotlus, et teha kindlaks, kas direktiivi 2011/95 artikli 14 lõike 4 punkti a sätteid, mis näevad ette, et pagulase pagulasseisundi võib tühistada, kui on mõistlik põhjus käsitada teda ohuna asukohaliikmesriigi julgeolekule, st et need lubavad pagulasseisundi tühistada seoses pagulase käitumisega minevikus või tema poolt enne asukohariiki sisenemist väidetavalt toime pandud tegudega, mis leidsid aset väljaspool kaitset pakkuvat riiki ning mis ei kuulu käitumise alla, mis kujutab endast pagulasseisundi välistamise alust, samuti ei kuulu need Genfi konventsiooni artikli 33 kohaldamisalasse kui käitumine, mis leidis aset minevikus, enne kaitset pakkuvasse riiki sisenemist.

- 13 Kui eelmisele küsimusele vastatakse jaatavalt, siis küsitakse, kas see tõlgendus laiendab nende juhtude ammendavat nimekirja, mille puhul on lubatud pagulasseisundi välistamine Genfi konventsiooni tähenduses.
- 14 Küprose Vabariik teeb varjupaigateenistuse (edaspidi „vastustaja“) kaudu ettepaneku taotlus rahuldamata jätta. Ta väidab, et ükski tingimus, mis on ette nähtud ELTL artiklis 267 Euroopa Kohtule eelotsusetaotluse esitamiseks, ning eelkõige riigisisese õiguses õiguskaitsevahendi puudumise tingimus ei ole täidetud.
- 15 Ta väidab, et direktiivi 2011/95 artikli 14 lõike 4 punkt a on üheselt mõistetav ning et igal juhul on viidatud direktiivi artikli 14 lõige 5 käesolevas kohtuasjas kohaldatav. Lisaks on pagulaste seaduse artikkel 6A kõnealuse direktiiviga ühtlustatud ja võimaldab pagulasseisundi tühistada taotleja rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise ajal. Veel väidab vastustaja, et kaebaja ei saa nõuda, et Euroopa Kohus analüüsiks teisest õigust rahvusvahelise õiguse sätete alusel, vaid üksnes aluslepingute ja esmase õiguse alusel.
- 16 Lisaks väidab ta, et mõistet „oht riigi julgeolekule“ on liidu õiguses tõlgendatud ning et riigisisese julgeoleku küsimused on liikmesriikide ainupädevuses.
- 17 Lisaks kinnitab ta, et kaebaja soovib oma taotlusega, et analüüsitaks riigisisese õiguse ja Euroopa Liidu õiguse vahelise kooskõla küsimusi, mis ei kuulu Euroopa Kohtu pädevusse.
- 18 Ta väidab samuti, et analüüs liidu õiguse kooskõlast Genfi konventsiooniga, mis on teise eelotsuse küsimuse ese, jääb ELTL artikli 78 kohaldamisalast välja, ning et kolmas eelotsuse küsimus ei ole käsitletavate probleemide seisukohast asjakohane.
- 19 Vastustaja rõhutab lisaks, et eeldades, et on olemas kohtupraktika vastava ühenduse sätte tõlgendamise kohta, ei ole eelotsusetaotluse esitanud kohtul kohustust esitada Euroopa Kohtule eelotsuse küsimus, kuna see lükkab edasi kohtuasja läbivaatamist ja head õigusemõistmist.
- 20 Kaebaja rõhutab, et kuigi see on eelotsusetaotluse esitanud kohtu kaalutusõigus, on eelotsuse küsimuste sõnastamine vajalik, et ta saaks teha otsuse, eelkõige osas, mis on seotud direktiivi 2011/95 sätete tõlgendamisega ELTL ja Genfi konventsiooni alusel, kuna Genfi konventsioon on Euroopa ühise varjupaigapoliitika kui terviku alus.
- 21 Lisaks väidab kaebaja, et „riigisiseste õiguskaitsevahendite puudumise“ tingimus viitab juhtudele, mil eelotsusetaotluse esitamine on kohustuslik kohtule, kelle otsust ei saa edasi kaevata, mitte potentsiaalsetele eelotsusetaotlustele, nagu käesoleval juhul. Ta täpsustab lisaks, et „Euroopa Kohtu ülesanne on seevastu anda liikmesriigi kohtule, kes esitas talle eelotsusetaotluse, liidu õiguse tõlgendamiseks juhised, mis võivad põhikohtuasja lahendamiseks osutada vajalikuks, võttes arvesse andmeid, mis eelotsusetaotluses sisalduvad selles

kohtuvaidluses kohaldatava riigisisese õiguse ja kohtuvaidlust iseloomustavate asjaolude kohta“ [6. oktoobri 2021. aasta kohtuotsus W.Ż. (kõrgeima kohtu erakorralise kontrolli ja avalike asjade kolleegium – ametisse nimetamine), C-487/19, EU:C:2021:798, punkt 78].

- 22 Lisaks väidab kaebaja seoses vastustaja väitega, mille kohaselt on teise eelotsuse küsimuse eesmärk kontrollida Euroopa Liidu õiguse kooskõla Genfi konventsiooniga, et ELTL artikli 78 lõikes 1 endas on sätestatud, et ühine varjupaigapoliitika peab vastama Genfi konventsioonile. Ta tsiteerib lisaks Euroopa Kohtu asjakohast praktikat (14. mai 2019. aasta kohtuotsus M ja X (Pagulasseisundi tühistamine), C-391/16, C-77/17 ja C-78/17, EU:C:2019:403)), milles Euroopa Kohus tegi osaliselt otsuse direktiivi 2011/95/EL kooskõla kohta Genfi konventsiooniga. Lisaks tuleb rõhutada, et selliste eelotsuse küsimuste eesmärk on tõlgendada Euroopa Liidu õigust, mitte riigisisest õigust või riigisisese õiguse kooskõla Euroopa Liidu õigusega.
- 23 Seoses mõistega „oht riigi julgeolekule“ väidab kaebaja, et Euroopa Kohus on seda mõistet tegelikult erinevates olukordades tõlgendanud, kuid arvestades alati iga konkreetse juhtumi asjaolusid ja fakte, ning seetõttu on seoses direktiivi 2011/95 artikli 14 lõike 4 punkti a kohaldamisalaga jätkuvalt olemas tõlgendamislünk. Lisaks rõhutab ta vastuolu vastustaja väidetes, mille kohaselt kuulub kõnealune mõiste esiteks liikmesriikide ainupädevusse, ja teiseks on seda juba liidu õiguses tõlgendatud.
- 24 Kõikide eelnevate argumentide vastuseks väidab vastustaja, et Genfi konventsiooni artikkel 33 ei ole käesoleval juhul kohaldatav, kuna kaebaja suhtes ei ole kehtivat väljasaatmismeedet ja ta säilitab oma kaebuse kohta otsuse tegemiseni riigis elamise õiguse ning järelikult on ebaoluline anda hinnang viidatud artikli kooskõla kohta direktiivi 2011/95 artikli 14 lõike 4 punktiga a.
- 25 Vastustaja väidab, et on olemas Euroopa Kohtu praktika, milles on hinnatud rahvusvahelise kaitse seisundi äravõtmise õiguspärasust ning seda, kas see kujutab endast Genfi konventsiooni rikkumist, tsiteerides samal ajal oma seisukoha toetuseks ja põhjenduseks Euroopa Kohtu praktikat. Vastustaja tugineb esiteks mõiste „oht riigi julgeolekule“ puhul 4. aprilli 2017. aasta kohtuotsusele (Fahimian, C-544/15, EU:C:2017:255) ja kohtujurist Szpunari ettepanekule kohtuasjas Fahimian (C-544/15, EU:C:2016:908, punktid 47–79) ja teiseks 14. mai 2019. aasta kohtuotsusele M jt (pagulasseisundi tühistamine) (C-391/16, C-77/17 ja C-78/17, EU:C:2019:403, punktid 105–112), et toetada oma seisukohta, mille kohaselt Genfi konventsiooni artikkel 33 ei ole vastuolus teisese õigusega ja sellest tulenevalt esmase õigusega. Vastustaja viitas lisaks kohtujurist M. Watheleti ettepanekule liidetud kohtuasjades M jt (C-391/16, C-77/17 ja C-78/17, EU:C:2018:486, punktid 95–103), mis käsitles direktiivi 2011/95 artikli 14 lõike 4 kooskõla harta artikliga 18 ja ELTL artikli 78 lõikega 1.

Eelotsusetaotluse põhjenduste lühiülevaade

- 26 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnul on pooled üksmeelel selles, et asjaolud, mis olid taotleja pagulasseisundi tühistamise otsuse aluseks, viitavad tõenditele taotleja käitumisest minevikus ja/või tema minevikus toime pandud tegudest, mis eelnesid tema Küprose Vabariiki sisenemisele.
- 27 Eelotsusetaotluse esitanud kohus võtab arvesse Euroopa Kohtu praktikat, millele kaebaja viitab, mis tõendab selle kohtu arvates, et sarnaseid küsimusi on tõstatatud muudes kohtuasjades, kuid et põhikohtuasjas esitatud konkreetsetele küsimustele ei ole vastatud.
- 28 Eelkõige viitab eelotsusetaotluse esitanud kohus Euroopa Kohtu 14. mai 2019. aasta kohtuotsusele M jt (pagulasseisundi tühistamine) (C-391/16, C-77/17 ja C-78/17, EU:C:2019:403). Eelotsusetaotluse esitanud kohtud küsisid Euroopa Kohtult, kas direktiivi 2011/95 sätteid, mis lubavad liikmesriikidel pagulasseisundi tühistada või selle andmisest keelduda, kujutavad endast lõppemis- ja välistamisklausleid, mida Genfi konventsioon ei sisalda. Euroopa Kohtult küsiti, kas direktiivi 2011/95 vaidlustatud sätteid on kehtivad, arvestades harta ja ELTL norme, mille kohaselt peab liidu varjupaigapoliitika järgima Genfi konventsiooni.
- 29 Euroopa Kohus leidis, et direktiivi 2011/95 sätteid pagulasseisundi tühistamise või selle andmisest keeldumise kohta ohu korral vastuvõtva liikmesriigi julgeolekule või ühiskonnale on kehtivad. Ta rõhutas, et pagulasseisundi tühistamise ja selle seisundi andmisest keeldumise tagajärjel ei jäeta isikut, kellel on põhjendatud kartus, et teda võidakse tema päritoluriigis taga kiusata, ilma ei pagulasseisundist ega ka õigustest, mida Genfi konventsiooniga selle seisundi puhul tunnustatakse, viidates seega sellele, et pagulasseisundi mõistet Genfi konventsiooni tähenduses tuleb eristada pagulasseisundi mõistest, mis on määratletud direktiivis 2011/95.
- 30 Viidatud kohtuotsusega kinnitas Euroopa Kohus kõigepealt, et kuigi direktiiviga 2011/95 kehtestatakse pagulaste kaitse Euroopa süsteem, põhineb see igal juhul Genfi konventsioonil ja selle eesmärk on tagada konventsiooni täielik järgimine. Sellega seoses täpsustas Euroopa Kohus, et kui ühendusevälise riigi kodanikul või kodakondsuseta isikul on põhjendatud kartus, et teda võidakse tema päritoluriigis taga kiusata, tuleb ta kvalifitseerida pagulasena direktiivi 2011/95 ja Genfi konventsiooni tähenduses, olenemata sellest, kas tema pagulasseisundit direktiivi 2011/95 tähenduses on ametlikult tunnustatud. Selles osas märkis Euroopa Kohus esiteks, et direktiivis 2011/95 määratletakse „pagulasseisund“ pagulasena tunnustamisena liikmesriigi poolt, ja teiseks, et see akt on pelgalt deklaratiivne ja sellest ei sõltu pagulaseks olemine.
- 31 Seejärel selgitas Euroopa Kohus, et direktiivis ette nähtud pagulasseisundi tühistamise või selle andmata jätmise põhjused on samalaadsed põhjustega, mis Genfi konventsiooni kohaselt põhjendavad pagulase tagasi- või väljasaatmist. Euroopa Kohus rõhutas, et kuigi juhtudel, mil kõnealustele põhjustele tuginemise

tingimused on täidetud, võib Genfi konventsiooni kohaldamine jätta pagulase ilma kaitsest, mis on tagatud põhimõttega, mille kohaselt ei ole lubatud pagulast tagasi või välja saata riiki, kus tema elu või vabadus oleks ohus, tuleb direktiivi tõlgendada ja kohaldada kooskõlas hartas sätestatud õigustega, mis välistavad kõik sellesse riiki tagasi- või väljasaatmise võimalused. Selles olukorras sedastas Euroopa Kohus, et kuna direktiivis 2011/95 sätestatud piires antakse selleks, et kaitsta vastuvõtva liikmesriigi julgeolekut ja ühiskonda, viidatud liikmesriigile õigus pagulasseisund tühistada või selle andmisest keelduda, samas kui Genfi konventsioon lubab nimelt samadel põhjustel saata pagulase tagasi riiki, kus tema elu või vabadus võivad ohus olla, antakse liidu õigusega kõnealustele pagulastele laiem rahvusvaheline kaitse, kui see, mille tagab Genfi konventsioon.

- 32 Lisaks kinnitas Euroopa Kohus, et pagulasseisundi tühistamise või selle andmisest keeldumise tagajärjel ei jää isik, kellel on põhjendatud kartus, et teda võidakse tema päritoluriigis taga kiusata, pagulasseisundist ilma ega kaota seda seisundit. Kuigi see isik ei saa kõiki õigusi ja hüvesid, mis direktiiviga pagulasseisundi saajatele antakse, või need õigused ja hüved muutuvad talle kättesaamatuks, muutuvad talle igal juhul kättesaadavaks või jäävad talle alles teatud Genfi konventsioonis ette nähtud õigused. Seega järeldas Euroopa Kohus, et kõnealused direktiivi sätted on kooskõlas Genfi konventsiooniga ja harta ning ELTL normidega, mis kohustavad konventsiooni järgima.
- 33 Eelotsusetaotluse esitanud kohus viitab eelkõige selle kohtuotsuse punktidele 79, 80, 81 ja 93.
- 34 9. novembri 2010. aasta kohtuotsuses B ja D (C-57/09 ja C-101/09, EU:C:2010:661) leidis Euroopa Kohus, et kõnealuses kohtuasjas käsitletavaid pagulasena tunnustamata jätmise aluseid (artikli 12 lõike 2 punktid b ja c) tuleb tõlgendada minevikus toime pandud tegude tagajärgedena, märkides, et igasugust ohtu, mida pagulane võib endast sel hetkel asjaomasele liikmesriigile kujutada, võib arvesse võtta mitte artikli 12 lõike 2 alusel, vaid üksnes artikli 14 lõike 4 või artikli 21 lõike 2 tähenduses.
- 35 Eelotsusetaotluse esitanud kohus viitab eelkõige selle kohtuotsuse punktidele 100–105.
- 36 Kõiki eelnevaid kaalutlusi arvestades peab eelotsusetaotluse esitanud kohus vajalikuks esitada Euroopa Kohtule eelotsuse küsimused.